

Menas-frágreiðing:

Umhvørvisliga verður oljuvinnan dýr

Samanumtikið standa feroyskir myndugleikar frammanfyri eini røð av torfórum og móguliga eisini kostnaðarmiklum valum í sambandi við at skula hýsa eini oljuvinnu, verður m.a. sagt um umhvørvi í Menas-frágreiðingini

MENAS-FRÁGREIÐINGIN

Heri á Rógvi

Í hesari fyrstu av fleiri greinum, ið viðgera Menas-frágreiðingina, verður hugt eftir umhvørvispartinum. Greitt er, at Føroyar standa frammanfyri nokrum stórum spurningum á umhvørvisøkinum í sambandi við eina komandi oljuvinnu, og hetta hevur eisini fingið pláss í teirri so nógv umstríddu Menas-frágreiðingini. Sagt verður í frá-

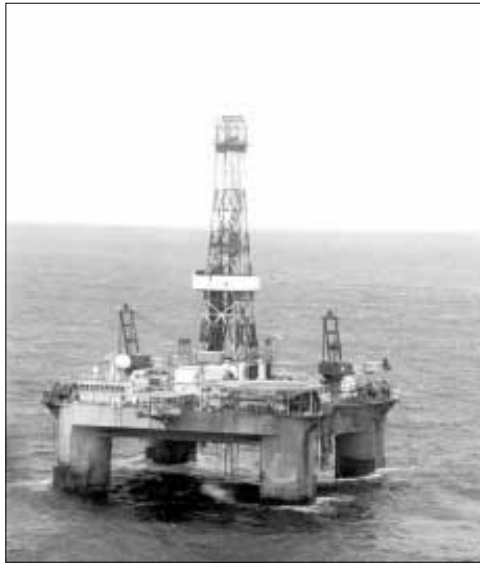
greiðingini, at høvuðs-spurningarnir í hesi gjøgnumgongd fyri Føroyar hava samband við hörðu veðurlíkindini á sjónum.

Ótíðarhóskandi

Menas-frágreiðingin sigur seg sakna ein greiðan og itökiligan umhvørvispolitikk.

– Í Føroyum eru týðningarmiklastu ásetingarnar viðvíkjandi umhvørvisstýring í sambandi við olju-leiting og framleiðslu at finna í lógini um kolvetnisvirksemi frá 1998. § 1, stk. 2 leggur dent á týðningin av "varisligari og skynsamari leiting eftir og gagnnýting av kolvetnistilfeinginum til gagns fyri feroyskan búskap og arbeiðsvinnu í Føroyum, og at virksemd skal verða skipað soleiðis, at neyðug fyrivarni eru tikin fyri fiskiskapi, sigling, umhvørvis- og náttúru-áhugamálum, umframt øðrum samfelagssligum áhugamálum".

Undantikið hesum og

Tað fer at krevja eitt sindur av feroyingum umhvørvisliga, tá oljuvinnan ventandi ger innrás í feroyskt havøki.

Mynd: Jan Müller

øðrum meira nágreiniligum krøvum, ið eru ásett í lógini frá 1998, havumhvørvislógini frá 1999, og í kunn-

gerðunum, sum hava verið, ella verða ásettar, sambært hesum lógum, er einki, sum kann metast sum ein um-

hvørvispolitikkur við greiðum raðfestingum og málum, umframt háttum at meta um avrik í mun til tey settu málini. Tað sama er galdandi í sambandi við umhvørvið á landi, sum er fevnt av lógini um náttúruvernd frá 1970, og lógini um umhvørvisvernd frá 1988.

Báðar lóginar, serliga tann frá 1970, verða í stóran mun hildnar at vera ótíðarhóskandi, og lógin frá 1988 leggur høvuðsent á at gera eina skipan fyri umhvørvisgóðkenningar í sambandi við virksemd á landi.

Samstarv

Frágreiðingin eggjar í stóran mun til samstarv tvørturum landamærk og felagsskapir. Eisini samband Føroya við ES kann hugsast at fáa stóran týðning, hóast Føroyar ikki eru limir í ES.

– Samanumtikið standa feroyskir myndugleikar frammanfyri eini røð av

torfórum og móguliga eisini kostnaðarmiklum valum í sambandi við at skula hýsa eini oljuvinnu. Hinvegin bendir granskingin á, at ein sterkari umsitingarlig skipan óivað verður gagnlig fyri Føroyar, uttan mun til, um olja verður framleidd ella ikki. Á henda hátt hevur oljuvinnan longu eina hepn ávirkan, av tí at hon setir ferð á viðgerðina hjá myndugleikunum av hesum týðandi spurningunum. Harumframt kann oljuvinnan hava við sær, at fólk gerast meira var við umhvørvi, heilsu og trygd umframt onnur fyrissett mál á øðrum økjum (eitt nú í fiskivinnuni, farmaflutningi og lendisnýtslu) og sostatt bróta slóð fyri eini virknari umhvørvisvernd í landinum, verður sagt í niðurstøðuni og tilráðingini.

Tey ungu tingaðust

Fyrirreikararnir lótu væl at tiltakinum á Háskúlanum seinasta vikuskiftið, tá politisku ungmanna-feløginu hildu ráðstevnu

RÁÐSTEVNA

Heri á Rógvi

Myndir: Jens Kristian Vang.

Ráðstevnan, sum politisku ungmanna-feløginu skipaðu fyri, eydnaðist, tá samanum kom, sera væl. Uppmøtingin var kanska ikki av tí allarbasta, og flestu luttakararnir vóru limir í ungmanna-feløgunum.

Fólkafloksungdómur mætti mannsterkur upp til ráðstevnuna á Háskúlanum um vikuskiftið

Fríggj kvöldið var ungdomsting á skránni. Fýra evni vórðu tikin upp og roynt var at koma til eina niðurstøðu í hvørjum evni.

Tað vórðu gjordar nakrar semjur. Oftani varð eitt tvíbytt millum flokkarnar, og ymiskt var, hvussu flokkarnir skipaðu í semjur. Eitt nú á ókinum, sum

róptist fyri vælferð varð skipað tvær samgongur. Ein var millum Javnaðarflokkin og Tjóðveldisflokkinn. Hin var Fólkaflokkinn og Sjálvstýri.

Nógv varð sett á skránni, og tað var trupult at náða øllum, men luttakararnir fingtu at kenna, hvussu spælt verður á politiska pallinum.

Leygardagin varð skipað fyri sjálvari ráðstevnuni, har hurðarnar eisini vórðu latnar upp fyri almenninginum, sum fekk høvi til at hoyra, hvat tey ymsu feløginu stóðu. Ymiskt var, hvussu feløginu vóru mannaði, og framløgurnar vóru eisini rættiliga ymiskar.

Tað, ið kanska var tað

mest forvitnisliga og hendingarika leygardagin var kjakið seinnapartin. Øll høvdu móguleikan at vera við. At byrja var kjakið rættiliga nógv merkt av, hvørja flokssjónarmið, tey ymsu feløginu umboðaðu, men so við og við koma meira persónlig sjónarmið eisini fram. Teir bádir, Hogni Mohr og John Brian Hvidtfeldt, stílaðu kjakið, og als kyns evnið komu upp at venda. Alt frá fullveldi til rúsdrekkapolitikk, soleiðis at tað var eitt sindur til hvønn.

Fyrirreikararnir hava enn ikki gjørt av, um eitt líkandi tiltak verður komandi ár, men hetta er als ikki óhugsandi, verður upplýst.

Luttøkan var hampulig, tá politiskt áhugaði ung settu seg at kjakast